

OKNO DO KRAJE

Magazín Zlínského kraje

listopad 2017 | ročník XIII

9 Dušičky jsou příležitostí k zamyšlení

7 Proměna zahrad v Kroměříži

Metodické centrum zahradní kultury má celostátní působnost a jeho posláním je pozvednout povědomí o významu zahradní kultury.

6 Šumická usedlost je Lidovou stavbou roku

12 Kraj ocenil mistry rukodělné výroby

JELÍNKOVA KOŠTOVNA

NOVĚ OTEVŘENO!
destiláty • míchané nápoje • káva

R. JELÍNEK

- ♦ možnost využití baru R. JELÍNEK ♦ kapacita až 250 osob
- ♦ uspořádání oslav, svateb, výstav, firemních akcí či školení
- ♦ firemní akce až pro 1000 osob v celém areálu
- ♦ zajištění rautů a ochutnávek

RUDOLF JELÍNEK a.s.,
Razov 472, 763 12 Vizovice

T + 420 577 686 129 • M + 420 725 653 115
Email polachova@rjelinek.cz • www.rjelinek.cz

**Střední průmyslová škola
Zlín**

Dny otevřených dveří:

24.11.2017 od 10:00 do 17:00

25.11.2017 od 9:00 do 13:00

Studijní obory:

Strojírenství

Stavebnictví

pozemní stavitelství

Technické lyceum

Elektrotechnika

aplikace počítačů v automatizaci a robotice
elektronické zabezpečovací systémy

web: www.spszl.cz

e-mail: reditel@spszl.cz

adresa: třída Tomáše Bati 4187, 760 01 Zlín

St
★★★★★

HOTEL
AUGUSTINIÁNSKÝ
DŮM

*Darujte
wellness
zážitek*

www.augustian-life.cz
LUHAČOVICE

Navrhovaná podoba okolí Ploštiny.

Ploština nemusí být jen připomenutím tragických událostí, ale také zajímavým turistickým cílem

Z Ploštiny návštěvník odjíždí obohacen o nové prožitky i informace, o nový kontext místa i historických událostí. Odváží si pocít, že se zde událo něco strašného, ale zároveň je naplněn nadějí, že život má i přes různé životní a jiné tragédie smysl. To je hlavní poselství projektu, který Zlínský kraj plánuje na Ploštině a o jehož spolufinancování žádá z evropských fondů.

Je obecně známo, že Ploština je pasekářská osada obce Drnovice, nedaleko Valašských Klobouk, kterou 19. dubna 1945 vypálili nacisté a její obyvatele za podporu partyzánů zmasakrovali.

V letech 1946 a 1947 byly postaveny nové objekty pro pozůstalé po obětech. Rovněž byla na místě vybudována kaple Marie Bolestné, která připomíná památku obětí tragédie, která byla v roce 1947 vysvěcena. Od roku 1975 je na místě Památník protifašistického odboje typický svými pěti samostatnými pylony z pohledového betonu. V roce 1999 byl památník zapsán do seznamu národních kulturních památek. Roku 2008 proběhla první etapa rekonstrukce.

Téměř po deseti letech Zlínský kraj zpracoval návrh projektu, který předpokládá nejen rekonstrukci památníku odboje a objektu č.p. 23, ale také výstavbu nového návštěvnického centra s depozitářem, expozicemi a edukačním programem pro děti a zájemce o historii. Nové návštěvnické centrum vyrostne na místě stávajícího venkovního amfiteátru. Vznikne nejen místo důstojné a lidské připomínky tragédie, ale také nový turistický atraktivní cíl

ve Zlínském kraji. Takzvaná „černá turistika“ je pojem, který se objevuje právě ve vztahu k místům s tragickou historií.

Ploština ovšem není pouze památník. Je to místo, v jehož blízkosti jsou Lačnov – Vařákovy paseky, Prlov, Leskovec – Juříčkův mlýn, Jasenná – Oškerovy paseky, Vsetín, Vizovice, Loučka, Šanov nebo Smolina, rodiště hrdiny protinacistického odboje plukovníka Josefa Valčíka, jednoho z účastníků atentátu na Reinharda Heydricha. Ploština je tedy ideálním místem, kde mohou být všechny tyto události zdokumentovány ve formě expozic a výukových programů pro školy.

Zlínský kraj schválil investiční záměr projektu Zefektivnění prezentace a ochrany sbírky Muzea jihovýchodní Moravy ve Zlíně – expozice tragédie na Ploštině, který předložil do Integrovaného regionálního operačního programu. Celkové náklady projektu na Ploštině jsou 121 milionů korun, přičemž 90 procent nákladů bude hrazeno právě z evropských peněz. Pokud bude projekt úspěšný mezi ostatními projekty předloženými k financování z evropských dotací, mohou práce na jeho realizaci začít v roce 2019. To, zda projekt získá podporu evropských peněz, bude známo v polovině příštího roku. /rj/

ÚVODEM

Chceme, aby vzniklo atraktivní místo pro vzdělávání i odpočinek

Ploštinu a její okolí dobře znám. Nedaleko od ní jsem totiž vyrostl... Je to místo, kudy krácely dějiny. Bohužel, do historie Ploštiny se zapsaly tím nejhorším možným způsobem, pro který existuje jediný výraz – do slova hrůzným. Na oběť, kterou tamní lidé museli přinést, nesmíme nikdy zapomenout a stále si ji připomínat. Stejně, jako tak činíme v případě Lidic, Ležáků či Javoříčka.

Zároveň je to ale krásný kus přírody s malebnou krajinou, což má potenciál přilákat řadu turistů. Proto jsme se sešli se starosty okolních obcí, abychom navrhli projekt, kterým bychom nejen zrekonstruovali památník, ale vytvořili atraktivní turistickou destinaci ve Zlínském kraji. Lokalita památníku na Ploštině totiž nabízí bohaté využití.

Je to již zmíněný černý turismus po stopách tragických událostí v návaznosti na připravované vzdělávací programy pro školy. Je to cykloturistika, pěší turistika, agroturistika, naučné stezky či jiné formy rekreace, které oblast může nabídnout. Zkrátka je toho mnoho. A když si uvědomíme, že v blízkosti Ploštiny jsou další zajímavé turistické cíle Zlínského kraje, včetně plánované výstavby vodního díla Vlachovice, je potenciál využití tohoto území obrovský.

A právě tyto důvody vedly Zlínský kraj ke zpracování projektu a k jeho předložení do Integrovaného regionálního operačního programu s žádostí o financování. Jedná se o komplexní řešení území, které bude mít pozitivní zpětný efekt nejen pro občany, kteří tam žijí, ale také pro celý Zlínský kraj.

Josef Zicha
náměstek hejtmána

Foto: CCRVM

Dva kraje budou spolupracovat na rozvoji turisty vyhledávaných lokalit Pusteven a Radhoště

Pustevny a Radhošť. O tyto dvě turisticky vyhledávané lokality se nyní budou starat dva kraje, a to Moravskoslezský a Zlínský, na jejichž území se obě památná místa nacházejí.

Oba regiony podepsaly v polovině října memorandum, které schválila Rada Zlínského kraje. Na základě dohody vznikne například nová studie, která bude zahrnovat úpravy okolí kaple na Radhošti i okolí Pusteven.

„Lokalita Pusteven a Radhoště patří k vyhledávaným turistickým cílům obou krajů. Vzhledem ke vzrůstající oblíbenosti domácího cestovního ruchu a nárůstu návštěvnosti této lokality je proto nezbytné zabývat se vybranými tématy koncepčně a koordinovaně,“ uvedl radní Zlínského kraje Jan Pijáček, zodpovědný za cestovní ruch.

Obě strany se v memorandu dohodly například na spolupráci při pořízení Architektonicko-urbanistické studie a Manuálu veřejného

prostranství této lokality. Studie má zahrnovat úpravy okolí kaple na Radhošti i blízké sochy Cyrila a Metoděje, okolí Pusteven i úseku mezi těmito dvěma místy včetně okolí sochy Rade-gasta. Manuál veřejného prostranství bude pro změnu stanovovat pravidla užívání prostředí Pusteven a trasy směrem na Radhošť, dále regulaci reklamy, omezení vjezdu vozidel, jednotný informační systém i návrh mobiliáře (deštníky, stojany na kola, lavičky, odpadkové koše, servisní místa). „Společně hodláme podporovat také úpravy lyžařských běžeckých tras, stejně jako přípravu nových a rozvoj stávajících cyklistických i trailových tras,“ doplnil radní Jan Pijáček. /jv/

Krajské nemocnice byly na konci srpna v plusu

Nemocnice ve Zlínském kraji si ke konci srpna vylepšily své hospodaření. Kromě nemocnice Tomáše Bati ve Zlíně skončila všechna ostatní zdravotnická zařízení v plusu.

„Těší mě, že ve srovnání s loňským rokem si nemocnice vedou lépe,“ komentoval hejtman Zlínského kraje Jiří Čunek, který má krajské zdravotnictví na starosti. Obrovský posun vpřed udělala i Krajská nemocnice Tomáše Bati ve Zlíně. I když jako jediná skončila se ztrátou 7,1 milionů korun, oproti stejnému období v loňském roce zlepšila zisk o 11,8 milionů korun. Největší zisk na konci srpna vykazala Uherskohradištská nemocnice (28,5 milionů korun), následuje Vsetínská nemocnice (21,1 milionů korun) a Kroměřížská nemocnice (12,2 miliony korun). Vedení Zlínského kraje v čele s hejtmánem Jiřím Čunkem v únoru letošního roku odvolalo předsedu představenstva Baťovy nemocnice Pavla Calábka a na jeho místo jmenovalo Radomíra Maráčka, který byl do té doby ředitelem lázní Karlova Studánka. Současně nové vedení kraje odvolalo předsedy všech představenstev krajských nemocnic a Radomíra Maráčka jmenovalo předsedou všech představenstev. „Výhodou společného představenstva nemocnic je snížení nákladů na materiál při společném nákupu pro všechny nemocnice. Už dnes, půl roku po změně vedení, vidíme, že to byl krok správným směrem, protože náklady na spotřební materiál jsou nižší, což se odráží i v hospodářském výsledku nemocnic,“ doplnil hejtman Čunek. /rj/

Čtyři knihovny a knihovnice dostaly ocenění

www.kr-zlinsky.cz Již po páté ocenily Zlínský kraj a Krajská knihovna Františka Bartoše ve Zlíně práci veřejných knihoven. Titul Knihovna roku 2017 obdržely čtyři knihovny ze Zlínského kraje. Uznání obdržely i čtyři pracovnice knihoven a předáno bylo i mimořádné osobní ocenění.

Na toto ocenění se sešlo celkem 26 nominací. U knihoven se hodnotily statistické ukazatele činnosti, jejich vzhled, péče o knihovní fond i organizace kulturních a vzdělávacích akcí pro školy a veřejnost. Titul Knihovna roku 2017 Zlínského kraje si nakonec odnesla Obecní knihovna Loukov, Místní knihovna v Tučapech, Místní knihovna Vidče a Městská knihovna Josefa Čížmáře Vizovice. Ocenění se dočkaly také čtyři vybrané knihovnice, které obdržely zvláštní uznání za vynikající

práci v knihovnách: Jiřina Červínková (Obecní knihovna Zářičí), Jana Zlámalová (Knihovna Bedřicha Beneše Buchlovana Uherské Hradiště), Ilona Kroupová (Městská knihovna Rožnov pod Radhoštěm), a Svatava Ondrášová (Knihovna Boženy Benešové Napajedla). Mimořádné osobní ocenění radního Miroslava Kašného získala paní Alena Štěpaníková z Obecní knihovny Pravčice, a to za dlouholetou práci v knihovně, zejména pak za výborné statistické výsledky, práci s dětmi a spolupráci s Knihovnou Kroměřížska. Všechny oceněné knihovnice mají společné to, že k běžné činnosti připojují řadu aktivit pro děti a dospělé a věnují tomu i svůj volný čas.

V kraji funguje více než 400 knihoven, v nichž je zaregistrováno 90 tisíc čtenářů. /jv/

Silnice ve Zlínském kraji budou bezpečnější

www.kr-zlinsky.cz Dvě křižovatky a jeden železniční přejezd patří ve Zlínském kraji k nejvíce nebezpečným. Tato informace, včetně návrhů, jak místa upravit, zazněla na Dopravní konferenci s BESIPem & Fondem zábrany škod. Cílem již pátého setkání je právě zahájit diskuzi, která povede k návrhům konkrétních opatření pro zvýšení bezpečnosti silničního provozu ve Zlínském kraji.

Křižovatka ulic Kvítková a Hornomlýnská ve Zlíně.

„Bezpečnost silničního provozu je oblast, které Zlínský kraj věnuje velkou pozornost. Svědčí o tom nejen to, že jsme letos na aktivity spojené s BESIPem uvolnili více než 5 milionů korun, ale také to, že na krajském úřadě máme jednoho zaměstnance, který se věnuje čistě jen problematice BESIPu,“ uvedl náměstek Pavel Botek. Právě na tomto setkání se hovořilo i o třech nebezpečných místech ve Zlínském kraji. Prvním byla označena křižovatka na silnici I/50 u Veletin na Uherskohradištsku, kde dochází k častým nehodám, a to jak kvůli velké rychlosti řidičů, tak i kvůli velkému pohybu chodců a cyklistů. Podle návrhů by se zde měl prostor opticky zúžit a cyklo dopravu včetně pěší odvést mimo silnici. Druhým problematickým místem je křižovatka na silnici ulic Albertova, Havlíčkova a Za Květnou zahradou v Kroměříži. V tomto úseku se jen od ledna 2011 stalo již 14 dopravních nehod. Řešením by tak mohlo být vybudování kruhového objezdu. Třetím diskutovaným místem byla křižovatka v blízkosti železničního přejezdu ve Zlíně (ulice Kvítková – ulice Hornomlýnská). Jedná se o málo přehledné místo, kde kvůli čekání na přejezdu často vznikají dlouhé kolony. Proto by zde mělo dojít k úpravě uspořádání přednosti, doplnění vodorovného dopravního značení a instalaci semaforů s detekcí. /jv/

Soutěž Můj první milion rozdává ceny za 300 tisíc

www.muyprvnimilion.cz Podnikaví lidé, kteří si chtějí splnit svůj sen a rozjet vlastní byznys, se mohou po roce opět utkat v soutěži Můj první milion. Pro letošní jedenáctý ročník jsou připraveny ceny v celkové hodnotě 300 000 Kč.

V kategorii vysoká škola/veřejnost čeká na vítěze finanční odměna ve výši 60 000 Kč, v kategorii střední školy je první místo oceněno částkou 10 000 Kč. Připraveny jsou také další ceny v podobě zázemí podnikatelského inkubátoru nebo poradenství v obchodní a marketingové oblasti. Tradičně budou oceněny také nápady s nejlepším technickým řešením nebo postupem, nově jsou připraveny také ceny pro podnikatelské záměry se sociálním nebo významným environmentálním dopadem.

Vybraní soutěžící budou moci absolvovat intenzivní šestitýdenní akcelerační program, během kterého budou pod vedením zkušených mentorů pracovat na svých podnikatelských záměrech. Cílem soutěže je rozvíjet a podporovat podnikatelského ducha ve Zlínském kraji. Proto i letos kromě finančních cen soutěžící dostanou cenné rady od odborníků a mentorů a soutěž bude doprovázet série workshopů. Více informací a podmínky pro účast v soutěži jsou na webových stránkách. /tz/

Kroměřížská nemocnice bude mít nové parkoviště

Celkem 62 nových parkovacích stání vznikne v areálu Kroměřížské nemocnice na místě, kde původně stála kotelna.

Parkoviště pro pacienty i zaměstnance bude vybudováno na místě po odstranění objektu mazutové kotelny, přičemž 55 parkovacích stání bude kolmých a 7 podélných (z toho 4 vyhrazená místa budou určena pro imobilní osoby). Investiční záměr na tuto akci za 9,3 milionu korun schválila Rada Zlínského kraje. „Kroměřížská nemocnice se dlouhodobě potýká s nedostatkem parkovacích míst. Šest desítek nových parkovacích míst by tento problém mělo podstatně zmírnit,“ vysvětlil hejtmán Jiří Čunek.

Povrch parkoviště bude ze šedé zámkové dlažby, umožňující zasakování vody. Součástí akce bude rovněž zatravnění nezaplněných pásů mezi parkovacími místy včetně souvisejících sadových úprav. Dodán bude nový drobný mobiliář, instalováno veřejné osvětlení a dojde i k úpravám kanalizačního vedení v místě parkoviště. Se stavbou parkoviště by se mělo začít v příštím roce, termín dokončení je stanoven na listopad 2018. /jv/

Záchranka dostala nové přístroje na masáž srdce

Výraznou pomoc při záchraně lidských životů přinese 28 nových přístrojů pro nepřímou srdeční masáž, které dostala Zdravotnická záchranná služba Zlínského kraje. Přístroje za více než 14 milionů korun pořídil Zlínský kraj. Záchraná služba doposud tyto přístroje ve svém vybavení neměla. Jejich velkým přínosem je zejména snadné a rychlé využití v terénu. Jedenáct přístrojů lze použít i k nepřímé srdeční masáži u dětí. Váží 8,5 kg, což umožňuje jejich snadnější transport a rychlou manipulaci s pacientem při jejich použití, a to i v sanitním voze nebo vrtulníku. /jv/

Lidovou stavbou roku je usedlost v Šumicích

Uznání Lidová stavba roku 2017 za příkladnou obnovu lidové architektury ve Zlínském kraji získala „Trchalíkova“ usedlost č. p. 210 v Šumicích na Slovácku, jejíž majitelkou je Stanislava Janíčková. Zlínský kraj toto ocenění předal již po třinácté. Jeho cílem je podpořit vlastníky ochotné přičinit se o záchranu a využití památek lidového stavitelství na území kraje. Vítěz kromě pamětní destičky vždy získává i finanční odměnu ve výši 50 tisíc korun.

Ještě před pár lety si rodina Janíčková vůbec nebyla jistá, zda se má do renovace usedlosti pustit. Nakonec požádali o pomoc památkáře z Uherského Brodu, kteří jim poradili, jak postupovat při obnově. Sami byli velmi překvapeni historickou hodnotou stavby. Renovace objektu nakonec rodině trvala celých šest let. A s prací ještě nejsou zdaleka hotovi, proto i padesátitisícová odměna bude použita na další opravy. „Přesně víme, jak s peněžní částkou naložíme. Investujeme ji do opravy dřevěné podlahy ve výminku,“ řekl syn oceněné majitelky Petr Janíček.

Není výjimkou, když ocenění Lidová stavba roku získávají fyzické osoby, pro něž je proces obnovy objektů finančně nákladný a složitý. „Velmi si vážíme toho, když se i přes řadu nesnází tito soukromí vlastníci pouštějí do často hodně ná-

ročných rekonstrukcí. Je zajímavé, že zatímco lidé se většinou památkářů bojí, v tomto případě se právě díky památkářům majitelé rozhodli pro záchranu stavby,“ konstatoval Miroslav Kašný, krajský radní pro kulturu, památkovou péči, spolupráci s církvemi, mládež a sport.

Při posuzování jednotlivých objektů je vždy zohledňována především kvalita provedených oprav. „Hodnotí se i stupeň dochované autenticity, vlastní využití stavby i aktivita jednotlivých vlastníků v oblasti péče o kulturní dědictví,“ řekla Romana Habartová, vedoucí odboru kultury a památkové péče. Stavba v Šumicích se skládá z obytného domu, stodoly a vozovny. Soubor zemědělské usedlosti je vzácným dokladem způsobu života na venkově v první polovině 20. století v regionu Uherskobrodska. /hm/

Ve Zlíně se uskutečnila první konference klastrů

www.nca.cz Podle CzechInvestu je klaster seskupení nezávislých firem a institucí, které si navzájem konkurují, ale také navzájem spolupracují, a jejichž vazby mají potenciál k upevnění a zvýšení jejich konkurenceschopnosti na trhu.

Ve Zlíně byla poprvé konference Národní klastrové asociace ČR, které předsedá Pavla Břusková. Zlínský kraj měl nad konferencí záštitu. „Vznik klastrů chceme podporovat, ale

musíme vědět, že se do iniciativy zapojí dostatečný počet podnikatelských subjektů v kraji, vyprofiluje se vůdčí firma nebo osobnost v tomto oboru, která bude ostatními podpo-

Sídlo kraje je otevřeno charitativnímu prodeji

Batův mrakodrap bývá vyhledávaným místem výstav a dobročinných akcí různých neziskových organizací a chráněných dílen, které zde prezentují či prodávají své výrobky. „Většinou se charitativní aktivity koncentrují v období před Vánocemi či Velikonocemi a jsou příležitostí, jak potěšit obdarované i výrobce, pro něž je velkou motivací, když vidí zájem o své produkty,“ řekl radní Zlínského kraje Miroslav Kašný, zodpovědný za kulturu, mládež a sport.

V případě zájmu kontaktujte oddělení vnějších vztahů Kanceláře hejtmána, konkrétně Zuzanu Dvořáčkovou (zuzana.dvorackova@kr-zlinsky.cz). /hm/

Univerzita patří mezi tisíčovku nejlepších škol

Univerzita Tomáše Bati se objevila na seznamu první tisíčovky nejlepších světových univerzit, který vydává respektovaný britský magazín Times Higher Education. V pořadí kvality univerzit napříč kontinenty se UTB, stejně jako loni, umístila na 800. – 1000. příčce. Nejvíce bodů získala za mezinárodní rozhled a spolupráci s průmyslem. „Opakované umístění v žebříčku 1000 nejlepších světových univerzit bereme jako potvrzení toho, že se naše univerzita ubírá správným směrem. Úspěch je o to cennější, že jsme se do této prestižní společnosti dostali za pouhých 17 let existence,“ poznamenal rektor univerzity Petr Sáha.

Times Higher Education je prestižní týdeník vydávaný v Londýně, který se už více než deset let zaměřuje na otázky vysokého školství a vzdělávání. Loni poprvé zařadil UTB mezi nejlepší tisíčovku světových univerzit. Nedávno vydala společnost Times Higher Education také žebříček univerzit v zemích rostoucích ekonomik. Podle tohoto žebříčku je UTB 8. nejlepší vysokou školou v Česku a zároveň nejlepší z českých univerzit, které vznikly po roce 1989. Nyní UTB poskytuje nabídku studia humanitních, přírodovědných, technických i uměleckých oborů na šesti fakultách. /jm/

rována a bude existovat shoda na obecnějších cílech, kterých je potřeba dosáhnout,“ řekl Jiří Sukop, statutární náměstek Zlínského kraje, který se konference zúčastnil. /rj/

Kroměříž se stává celorepublikovým centrem odborníků na zahradní architekturu

www.nczk.cz O kráse historických zahrad v Kroměříži tvořících se zdejší zámek jedinečný komplex zapsaný od roku 1998 na seznam památek UNESCO asi není zapotřebí nikoho přesvědčovat.

A tak není divu, že před dvěma roky vzniklo v Kroměříži Metodické centrum zahradní kultury, které má celostátní působnost a jeho posláním je pozvednout společenské povědomí o významu zahradní kultury. Stalo se tak díky projektu z Integrovaného operačního programu předloženého Národním památkovým ústavem v partnerství s Muzeem umění Olomouc.

Toto metodické pracoviště sídlí v Květné zahradě a prostřednictvím její nedávné kompletní obnovy i připravované revitalizaci Podzámecké zahrady se snaží zvýšit obecné povědomí o zahradní kultuře i architektuře a navrátit jim prestiž vrcholné umělecké disciplíny, jako tomu bylo v minulých staletích. Centrum organizuje přednášky pro odborníky i pro veřejnost, která má zájem získat praktické poznatky a také porozumět zahradám a souvisejícím tématům v širších historických a estetických souvislostech. „Velmi úspěšný a navštívený byl například seminář Kulturní detail v krajině nebo přednáška o okrasných cibulovinách,“ říká vedoucí metodického centra Igor Kyselka, který si nedávno mimo jiné připravil pro posluchače vyprávění o Chřibech – tajemném pohoří staletých bučin a skrytých pískovcových skal.

Prohlídky pro vozičkáře i nevidomé

Velké oblibě se těší tradiční expozice kamelíí ve sklenících Květné zahrady s poutavým doprovodným vzdělávacím a kulturním programem. Také výstava Staré lesnické mapy a mapy panství přilákala spoustu návštěvníků. Letošní specialitou jsou komentované vycházky za kulturními hodnotami přírody Zlínského kraje (například Hostýn, hrady Vizovických vrchů, Valašsko, obora Hvězda).

Samostatnou kapitolou činnosti centra jsou pak odborné výjezdy do zahraničí spojené s navazováním profesionálních kontaktů – letos například do historických zahrad v Bavorsku, rakouského Laxenburgu či prezentace vybraných moravských klášterních zahrad na tematické konferenci v Bronnbachu. Pracoviště dále poskytuje podle personálních a časových možností poradenství a konzultace ke specifickým případům obnovy památek zahradního umění v rámci celé České republiky. Centrum zajišťuje řadu edukačních programů pro školní mládež a také komentované prohlídky pro vozičkáře nebo pro lidi nevidomé. O rozsahu své činnosti a nabídce Kroměřížští informují prostřednictvím webu www.nczk.cz či facebooku.

Proměna čeká i „Podzámkou“

Stejně jako se do své původní podoby díky rozsáhlé revitalizaci vrátila Květná zahrada, připravuje Arcibiskupství olomoucké, jakožto staronový vlastník zámku a Podzámecké zahrady, velkorysý projekt obnovy zámku i přilehlého parku. „Arcibiskupství má podanou žádost a společně čekáme, zdali uspějeme a získáme podporu z evropských fondů,“ prozradil kastelán zámku Martin Krčma, který v projektovém týmu zastupuje Národní památkový ústav. „Součástí projektu by měla být výrazná obnova vodního systému Podzámecké zahrady napájeného z řeky Moravy. Ten bude technicky vyřešen tak, aby zároveň fungoval jako ochrana před povodněmi. Je třeba zpětně navrátit břehové linie vodních prvků, které jsou již značně zanesené. Velký zřetel bude brán na ochranu dřevin. Sa-

mozřejmě vše záleží na úspěšném přidělení dotace. Projekt je připraven a půjde-li vše podle optimistického předpokladu, gró prací proběhne v letech 2019–2021, vše s maximálním ohledem na zachování návštěvnického provozu,“ přiblížil Martin Krčma. Kromě restaurování zahrady, jak dále kastelán uvedl, připravuje Arcibiskupství olomoucké ve spolupráci s Muzeem umění Olomouc a Národním památkovým ústavem také investice do vlastního zámku. „Je potřeba opravit interiéry – zejména Sněmovní sál, který kvůli častému konání kulturních akcí již vyžaduje obnovu. Počítá se také s restaurováním textilií, oken a s opravou Mlýnské brány, v níž je po dlouhá desetiletí umístěna trafostanice. Zde bychom chtěli otevřít Muzeum biskupské gardy,“ nastínil další záměry Martin Krčma.

Příprava nového oboru

Zkušenosti, které kroměřížští odborníci získávají díky péči o dva zcela unikátní parky – Podzámeckou a Květnou zahradu – budou zřejmě v brzké době využity i v systému středoškolského vzdělávání ve Zlínském kraji. Při říjnovém jednání Rady projektu Národní centrum zahradní kultury byl zmíněn záměr Arcibiskupství olomouckého vytvořit nové učiliště s učebním oborem Zahradník historických objektů, kdy by místem odborné praxe byly právě kroměřížské zahrady. „Velmi fandím iniciativě na otevření nového církevního učiliště, které by nabídlo tento vysoce specializovaný učební obor s celonárodní působností. Možnost vykonávat praxi přímo v jedinečných historických zahradách Kroměříže kraj vítá a momentálně řešíme související administrativní a provozní záležitosti,“ informoval radní Petr Gazdík, který ve Zlínském kraji zodpovídá za oblast školství. /hm/

Národní centrum zahradní kultury zahrnuje činnosti:

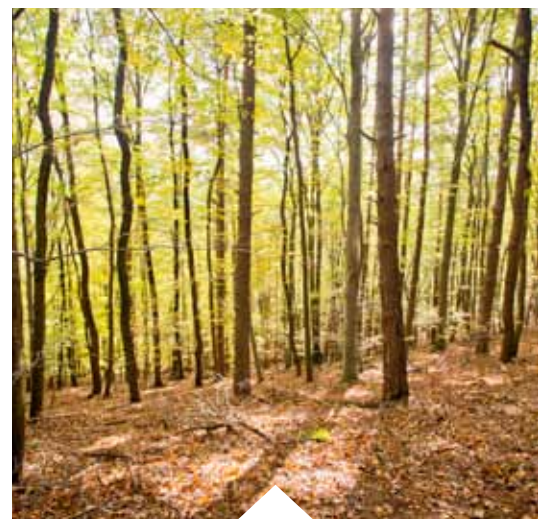
1. Metodické – tvorba metodik na téma obnovy památek zahradní kultury a péče o ně, které budou prioritně ověřovány v kroměřížských zámeckých areálech. Poskytována bude poradenská a konzultační činnost majitelům a správcům historických zahrad.

2. Odborné – studium specializovaných sbírek a prezentace umělecko-historického fondu, dotváření odborné knihovny a vlastní vydávání publikací mapujících zahradní kulturu. Pořádání tematických výstav, seminářů a konferencí a stálá výuková expozice.

3. Edukační – praktická příprava zaměstnanců, kteří se pohybují v oblasti historických zahrad a parků, programy pro laickou veřejnost (komentované prohlídky, veřejné kurzy pro různé věkové kategorie). Součástí tohoto bodu tvoří speciální vzdělávací kurzy z oblasti zahradní kultury.

Svěcení biskupů | V olomoucké katedrále byli vysvěceni dva noví biskupové olomoucké arcidiecéze, do níž spadá i Zlínský kraj: Josef Nuzík a Antonín Basler. Oba působili i ve farnostech našeho regionu, a popřát jim přijeli věřící z kraje. Po liturgickém obřadu vstoupili do již prázdného kostela krojovaní zpěváci, kteří děkovali za nové biskupy jmenované papežem Františkem. Foto: Helena Mráčková

Babí léto jak má být | Přestože to první říjnové dny tak nevypadalo, přeci jen se nakonec babí léto ukázalo v pravé podobě. Koho by to nezlákalo do lesa na procházku. Foto: Jiří Balát

Den kraje | Konec září zaplnily platformu Baťova institutu regionální potraviny. Den Zlínského kraje, který proběhl v sobotu 23. září, se totiž nesl hlavně v duchu prezentace regionálních výrobků. Zároveň bylo regionálním producentům uděleno i ocenění Perla Zlínska. Ocenění si odneslo šestnáct výrobků. Foto: Jan Karásek

Svět lega | Pestrobarevnou výstavu lego kostiček připravilo Muzeum jihovýchodní Moravy. Expozice se věnuje i filmům Simpsonovi, Krotitelé duchů, Mimoni, Star Wars či Frozen. K vidění je i sbírka dnes už nevyroběných kostiček, kousátků, chraštítek a dalších zajímavostí pro batolata. Foto: archiv

Kontaktní místa pro seniory | Seniorské organizace měly příležitost seznámit se s kontaktními místy, které působí v okresních městech. Centra seniorů podávají informace o vzdělávacích, kulturních, volnočasových, sportovních a aktivizačních programech. Cílem je vytvoření provázané sítě dobře spolupracujících organizací. Foto: Jiří Balát

Konec října znamená ukončení tzv. letního času a výrazné „zkrácení“ dne. Čekají nás dlouhé zimní večery, které přímo vyzývají k návštěvám koncertů, divadel, přátel, zkrátka ke společenské sezoně.

Není náhoda, že právě v tomto období „nadvlády tmy“ zapalujeme svíčky a vydáváme se na místa posledního odpočinku našich blízkých. Slavíme Svátek všech svatých, Památku zesnulých neboli „Dušičky“. Stalo se pěknou tradicí, že ke hřbitovům přicházejí i celé rodiny s dětmi a slyšíme útržky vzpomínek na ty, kdo pro nás hodně znamenali.

Většina hrobů s konkrétními jmény je 2. listopadu ozdobena květinami. Člověka napadne: Jak jednoduše a lapidárně lze vyjádřit lidský život...dvěma daty na náhrobku...A co je asi mezi tím? Lásky, soužení, práce? Sny naplněné i nenaplněné? Můžeme o tom jen přemýšlet. Moře kalíšků s rozžatými svíčkami lemují i anonymní rozsypové loučky. Duchovní i psychologové se shodují na tom, že je skoro jedno, na jaký hřbitov člověk v tyto dny zajde, důležité je s vděčností zavzpomínat na své zemřelé, poděkovat jim za všechno dobré, o co se snažili, a pokud možno odpustit – pro vlastní pokoj v duši – jestliže zůstalo ve vztazích něco bolavého.

Význam rituálů

V současné době je tendence téma „posledních věcí člověka“ buď tabuizovat, nevěnovat mu pozornost, anebo naopak bagatelizovat. Je to zvláštní. Naši předkové neměli tolik informací, jako máme dnes my, a přesto věděli, že smrt patří k životu.

„V minulosti pomáhaly lidem smířit se s odchodem blízké osoby různé rituály, kterými smrt dostávala své místo a řád, a tak se pro ně stala i snesitelnější. Dnes máme tendenci tyto

obřady minimalizovat či je zcela opomíjíme. Je však jisté, že rituály mají sociální a psychologický význam a slouží jako překonávací strategie vůči zneklidňující smrti. Pomáhají lidem smířit se s odchodem blízké osoby, stmelují společenské vztahy a kromě toho připravují člověka na to, aby se vyrovnal se svou vlastní smrtelností. Je tedy škoda, že se v současnosti rituály stávají formálnější a ztrácejí svůj původní obsah a smysl,“ zamýšlí se doktorka Zlatica Dorková, která řídí Ústav zdravotnických věd při Fakultě humanitních studií na Univerzitě Tomáše Bati ve Zlíně a pokračuje: „Říká se, že nikdo z nás nemá na smrt příslušné vzdělání, ale každý z nás svým postojem může přispět k tomu, aby z našeho života nebyla vytěšňována a nevytrácela se jedna ze základních lidských hodnot, a to úcta k člověku, úcta k zemřelému. Je také dobré si uvědomit, že ztrátou milované osoby naše láska k ní nekončí.“

Proto svátek, jakým jsou Dušičky, má velký význam. „Podobně i jiné významné dny – například jmeniny, narozeniny, výročí, realizované na počest zemřelých, jsou příležitostí k rodinným setkáním a udržují v našich myslích jejich památku,“ říká doktorka Zlatica Dorková, která zároveň působí jako profesionální poradkyně pro pozůstalé. Je jednou ze stovky certifikovaných poradců, kteří na území České republiky pomáhají pozůstalým zmírnit bolest provázející proces truchlení. „Vytváříme prostor pro bezpečnou a otevřenou ventilaci emocí, které při úmrtí blízkého člověka lidé prožívají. Vysvětlujeme jim, co se s nimi děje, poskytuje jim potřebné a praktické informace

týkající se rozloučení se zemřelým. Jednoduše řečeno – doprovázíme v náročné životní situaci,“ vysvětluje Zlatica Dorková.

Péče o válečné hroby

Ve Zlínském kraji je 284 pohřebišť (veřejných i neveřejných, mezi něž patří zejména hřbitovy církevní, říšské, židovské). Krajský úřad vykonává dohled nad jejich provozováním a zajišťuje metodickou a konzultační činnost ve vztahu k obcím. Rovněž schvaluje řady těchto hřbitovů. Kraj také zajišťuje koordinaci péče o válečné hroby, kterých je na území regionu 1 300. Většinou o ně pečují města a obce, ale také jednotlivci. Zástupci kraje a Ministerstva obrany každoročně oceňují ty, kdo se s úctou starají o pietní místa připomínající oběti válek. Také letos na konci září dostali čestnou plaketu za toto úsilí:

- **Zdeňka Trávníčková** – za celoživotní péči o zachování památky československých letců působících v Britském královském letectvu za 2. světové války a za zřízení pietního místa v Kroměříži na Velehradské ulici.
- **Jiří Žurek** – za dlouhodobou péči o válečné hroby ve správním obvodu obce s rozšířenou působností Vizovice a za podíl na opravách válečných hrobů československých a sovětských partyzánů padlých v okolí Vizovic.
- **plk. Jaromír Tkadleček a plk. Pavel Nešvadba** – za zřízení pietního místa ve Vsetíně k uctění památky četníků, městských policistů a jejich rodinných příslušníků, kteří padli v době okupace ve Vsetíně, Velkých Karlovicích, Valašské Polance a Hošťálkově.
- **Anna Hráčková** – za celoživotní významný přínos v péči, údržbě a úpravě válečných hrobů z období 1. a 2. světové války v Uherském Hradišti – Veskách.
- **Statutární město Zlín** – za rekonstrukci památníku obětem 2. světové války se sochou partyzána od akad. sochaře Vincence Makovského.

Prostor pro rozjímání

Nejen ojedinělé monumenty budované na počest obětí válečného běsnění, ale i hřbitovy samotné s sebou často nesou vysokou uměleckou hodnotu. „Můžeme zde najít řadu architektonických a výtvarných prvků, napomáhajících tomu, aby tato místa posledního odpočinku působila důstojně a každému, kdo je navštíví, nabízela i příležitost k zamýšlení se nad smyslem života. Ono Memento mori, které člověku připomíná: Prach jsi a v prach se navrátíš, nás vede k pokorě. Na hřbitovech najdeme krásná a často i hodnotná sochařská díla, kterými pozůstalí vyjadřují úctu zemřelým. Pozoruhodné náhrobky, kříže, plastiky, kaple jsou součástí městských i venkovských hřbitovů. Skutečnou perlou je pak památkově chráněný hřbitov ve Střílkách, který je dokladem mimořádné barokní architektury,“ říká Alena Pospíšilová, vedoucí oddělení památkové péče krajského úřadu.

Helena Mráčková

Ivan Hoffman. Foto: J. Balát

Globalizace je největší hrozba, jaké kdy člověk čelil

Ve Zlínském kraji již od roku 2000 žije novinář a publicista Ivan Hoffman. V letech 1996-2007 byl komentátorem Radiožurnálu, autorem pravidelné Ranní poznámky a moderátorem diskusních pořadů. Od roku 2008 píše pravidelný sloupek pro regionální Deníky a nadále spolupracuje s Českým rozhlasem. Před časem obdržel prestižní Cenu Ferdinanda Peroutky.

Pane Hoffmane, tento rozhovor připravujeme v čase před říjnovými parlamentními volbami, a jakmile se budou počítat hlasy, magazín bude v tiskárně. Jaký byste si přál výsledek?

Přál bych si, aby své zastoupení v parlamentu mělo co nejvíce občanů, tedy aby se do parlamentu dostalo co nejvíce stran. Volíme zákonodárný sbor a v diskusi o pravidlech, kterými se občané řídí, by měli mít zastoupení voliči konzervativní - křesťané, liberální, levicoví, zelení, a určitě i voliči orientovaní národně či preferující svobodu. Jasně profilovaným stranám jsem vždy fandil proti stranám velkým, „široce rozkročeným“, které jsou pro všechny, tím pádem pro nikoho a v praxi pak samy pro sebe.

Komentujete domácí i zahraniční politické dění, co jsou podle vás tři největší aktuální problémy současné světové politiky?

Na to se těžko odpovídá. Asi ekologie, udržení planety v pro člověka obyvatelném stavu, pak bezpečnost a obrovská ekonomická nerovnost, neustále se rozvíjející nůžky mezi chudými a bohatými. Třemi neaktuálnějšími problémy světové politiky je myslím globalizace, globalizace a globalizace. Proti drancování planety nadnárodními společnostmi je těžké se bránit lokálně. Globální korporace a obchodní řetězce jsou mocnější než státy zadlužené u globálních bank a chod světa určuje stále bohatší jedno promile populace, které za svou moc vděčí nikoli svým schopnostem, ale finančním spekulacím. Důsledkem globalizace jsou i současné války a terorismus, neboť tlak na zestejňování různorodého a spojování neslučitelného kvůli většímu zisku zákonitě naráží na odpor, který se pak láme právem silnějšího.

rodého a spojování neslučitelného kvůli většímu zisku zákonitě naráží na odpor, který se pak láme právem silnějšího.

Globalizace se ovšem považuje za proces nezvratný a stoupenci globalizace vyzdvihují jako její pozitiva propojování a sblížování lidí, jejich spolupráci či otevírání se novým kulturním podnětům...

Ano, je to jako s pokrokem, o kterém se říká, že má jak pozitiva, tak negativa. Podezřele často se ale ukazuje, že co jsme včera považovali za výhru, je dnes noční můrou. Z toho lze odvodit, že považujeme-li si dnes nějakého vynálezce, činíme tak pravděpodobně kvůli své naivitě. Globalizace je ze všeho nejvíce nešvar, který rozvrací tradiční lidskou pospolitost, která se utvářela lokálně, a místo lidské vzájemnosti generuje atomizované individualisty, kteří nežijí spolu, ale vedle sebe. Když se o globalizaci říká, že zmenšuje svět, zkracuje vzdálenosti, pak je k tomu třeba dodat, že globalizace svět deformuje, bere mu duši. Globalizace není příležitost, šance, nýbrž největší hrozba, jaké kdy člověk čelil.

Jaké jsou podle vás hlavní problémy politiky domácí?

Začnu tou globalizací, v jejímž důsledku jsou naši politici v řadě ohledů nesvéprávní. Odevzdání všech podstatných kompetencí do Bruselu se odůvodňuje výhodami volného pohybu osob, zboží a kapitálu v rámci EU. Benefity z tohoto volného pohybu jsou ovšem z hlediska většiny občanů zanedbatelné a spíše nás ten volný pohyb omezuje. Evropská pravidla a nařízení nám

legislativně komplikují lokální řešení lokálních problémů. Věřím ve schopnost lidí rozhodovat o svých záležitostech v místních referendech. Ve Zlíně či v Kroměříži lépe víme, co je pro nás důležité, než to vědí v Praze, a v Praze jsme ohledně českých problémů kompetentnější než Brusel.

Je podle vás v pořádku, když se politik staví do role jakéhosi plníče přání voličů ve smyslu: „Vy nám řekněte, co chcete, a my to zařídíme“? Neměl by být politik spíše ten, kdo je nositelem ideje, jasného názoru, vize, byť třeba nepohodlné, ale pro ni přesvědčivou argumentací a důvěryhodností vlastního jednání postupně a trpělivě získává lidi?

Když se podíváte, koho lidé volí, zjistíte, že jsou to vesměs politici, kteří jim mluví z duše a působí dojmem, že rozumí tomu, o čem mluví. Úkolem politika je lidem sloužit. Pokud je schopen inspirovat, přijít s něčím, co lidem pomůže, je to něco navíc. Z osobní zkušenosti ale musím říct, že až na výjimky politici nejsou něco lepšího, že se nejedná o elitu. Definici politika, který lidem slouží a je pro ně přirozenou autoritou, naplňují místní politici, kteří jsou v osobním kontaktu s lidmi, kteří je volí. Ve vrchních patrech politiky máme co do činění s tak zvanou „servisní elitou“, která neslouží lidu, ale lidem, kteří mají reálnou ekonomickou moc. Těmto politikům jsme my, občané, jak se lidově říká u ponožek.

V jednom z komentářů jste napsal: Politici si nejsou jisti, zda má rodina ještě budoucnost... spíše se média zajímají o fotogeničtější lesby a gaye...

Měl jsem tím na mysli, že neoliberální stát zcela rezignoval na praktickou podporu rodiny. Místo toho, aby například zcela osvobodil od daní manžele, kteří se rozhodnou vychovávat tři děti, a navrch je zahrnul nejrůznějšími bonusy a pozitivní diskriminací, přetřásají se v médiích a v politice lidská či občanská práva homosexuálních minorit. Aniž bych se chtěl těchto lidí, kteří prý za svou deviaci nemohou, dotknout, jejich problémy s vlastní identitou asi nebudou společenskou prioritou, zatímco normální rodina prioritou je.

V roce 2000 vznikly kraje. Vy, ačkoliv odtud nepocházíte, jste obyvatelem Zlínského kraje. Jak se tady cítíte? A myslíte si, že se toto „nové“ územně správní uspořádání osvědčí?

Cítím se tu dobře a mám pocit, že jsem tady správně. O současném územně správním uspořádání si myslím, že má spíše obrovský potenciál, než že by se osvědčilo. Jsem stoupencem decentralizace a současně patřím ke generaci, která nostalgicky vzpomíná na soběstačnost regionů. Byl bych rád, kdyby náš kraj byl potravinově soběstačný, kdybychom si v něm uměli vyrobit to, co potřebujeme, kdyby ti, kteří zde vyrůstají, zde také chtěli žít, a kdyby se mohli rozhodnout, co z toho, co nabízí dnešní svět, se jim hodí a co ne. Jsem pro jakési krajské sebeurčení, do kterého by nám nemluvili lidé odjinud, kteří zde nežijí. Helena Mráčková

Josef Kučera. Muž mnoha talentů, který nám svojí hudbou vyřizoval vzkazy minulých generací

Před šedesáti lety stál poprvé na pódiu Strážné Hůrky ve Velké nad Veličkou devítiletý Josef Kučera. Dva roky před tím Jožka dostal od rodičů vzácný dar, který ho pak provázel celý život – své první housle. Když se Kučerovi přestěhovali do Hradiště, měl zde muzikantské štěstí.

Pod vedením Jaroslava Čecha se objevuje mezi partou výborných muzikantů v Hradišťánku. Dobrá škola, která pokračovala za studentských let chozením po svíacích. Každý víkend jezdí ale na Hornácko. Ještě lepší škola! S legendárním gajdošem, jeho dědou J. Hrbáčem, často hraje s vynikajícím klarinetistou T. Kohútem, vyhledává i osobité improvizace s J. Kubíkem – Filíkem a J. Kubíkem – Cigánem.

Na chvíli po absolvování hradišťského gymnázia hraje i ve vysokoškolské muzice v Olomouci. Jožka zde totiž jistý čas studuje Palackého univerzitu. Předměty jako teorie výroby, praktikum maňáskového divadla, práce s papírem či vědecký marxismus-leninismus ho nezaujímou.

Studuje nikterak nespěchaje, pravidelné studium nebyla nikdy jeho silná stránka. Muzika je ale silnější než věda, vrací se zpět do Hradiště.

S Horníčkem to nevyšlo

To už nasává nové zkušenosti u strýce Viléma Zahradníka, vyzrálého primáše ze Strání. Později po něm přebírá primášování Cimbálové muziky Viléma Zahradníka. Muzika postupně dosahuje mimořádné obliby zejména uváděním besed u cimbálu ještě v prostředí staré hradišťské Reduty. S Miroslavem Horníčkem, Hrončekovci z Hřiňovéj, Hornáky.

Neopakovatelná atmosféra, uragán lidové hudby. Miroslava Horníčka se pokusil neúspěšně naučit kontrovat (houslový doprovod). Dalším, trochu pozapomenutým počinem, je cyklus „K pramenům“ ve Slovácké bůdě. S Josefem Lebáňkem, Hornáckou pětkou Jožky Peška, Vlastou Grycovou a její matkou Annou Končetíkovou, Dušanem Holým.

Svou hrou i zpěvem se výrazně odlišoval od jiných muzikantů.

Kučera zvládl velmi dobře i obtížnou hru slovenských detvanských muzik. Vzpomínám si dobře, jak jsme přijeli plni dojmů z Detvy. Přivezl jsem tenkrát natočené kazety živé podpolanské hudby.

S Josefem nebyla tenkrát nejméně týden žádná zábava. Snad ani nespával. Hodiny a hodiny stál před magnetofonem a hrál s Hřiňovjaky podle

J. Kučera s M. Horníčkem. Foto: M. Potyka

těchto kazet. Pak vyšel z bytu a mohl jet klidně hrát na Detvu. To se také stalo, hrál s Hrončekovci i v Hřiňovéj.

Přestože nikdy neusiloval o přízeň médií a nebylo snadné ho přesvědčit k určitému drilu a kázni při natáčení, jeho hudba je zaznamenána na dvou gramodeskách. Je ji slyšet na projektu Mladého světa Vyšivané písničky a spolu s Hradišťanem na profilové desce Vlasty Grycové. Pán Bůh nadělil Jožkovi nejen talent hudební, ale třeba i sportovní. Byl kdysi i členem reprezentační fotbalové sedmnáctky. Vynikal v Hradišti i jako hráč košíkové.

Měl velké improvizací schopnosti, proto se okrajově věnoval i jazzu. Zlínský jazzový kytarista Honza Včelař mně kdysi radostně oznamoval. „Konečně jsme našli jazzového houslistu, říkáme mu Bílý cikán.“ Byl to Josef Kučera.

Kučerovi nadělil osud i některé rozporuplné vlastnosti, ale to už tak u lidí, kteří nejsou tuctoví, bývá. Často se vlastním přičiněním dostával do složitých životních situací, které mnohdy řešil originálním způsobem. Z těchto problémů mu pomáhali jeho bratři, kamarádi i kamarád-

ky. Pomoc bral jako samozřejmost a odbýval ji s lehkou nonšalancí. Uměl však také přátelství často nezištně vracet. Vystřídal řadu profesí. Byl pionýrským vedoucím, učitelem, bezpečnostním technikem, pracoval v romské skupině jako kopáč, byl prodejcem na trzích. Nejsem si jistý, zda netěžil z dalšího talentu, výborně hrál karty. Mnohokrát jsem přemýšlel, v čem je síla Kučerova hraní.

On přece nebyl žádný virtuos, nerad se podbízel, neměl rád vnější efekty. Jsou muzikanti technicky zdatnější, mají lepší a dražší housle, umějí lépe komunikovat s posluchači, mají hbitější prsty. Pamatuji se na jeho setkání s virtuózním slovenským primášem Rinaldem Oláhem. Ten předváděl neskutečný gejzír tónů, ekvilibristiky, nevídané techniky. Jožka ho sledoval s nadhledem. Správný hornácký duvaj (doprovod) ale neza hraješ, pronesl někdy kolem půlnoci. Nezahrál. A Jožka vyučoval.

Slovácký Armstrong

Hrou i zpěvem se výrazně odlišoval od jiných muzikantů. Kdosi kdysi napsal, že je to slovácký Armstrong. Jeho zpěv, jeho chraplavý zastřený hlas neodpovídal nasládlým kýčovitým projevům, které bylo často slyšet v brněnském rádiu. Hlas podmanivý zejména v baladách. Sládečkovi koně, to sú bože koně, zabili Kučeru, když vozili hnoje. Hornácká balada v podání bratrů Kučerů, to byla jedinečná záležitost. Jeho hra se vyznačovala krásným tónem, často „mráz šel po zádoch“, jak pravil Majstr J. Kubík.

V podání Jožky Kučery se lidová píseň stávala sdělením. Vyřizoval nám svojí hrou vzkazy minulých generací, cítíme, jaké byly jejich starosti, radosti, nálady, utrpení, jejich životní osudy. On totiž přes svého tatu, dědu, pradědu je měl kdesi hluboko uloženy, a uměl je otevřít, možná intuitivně, prostřednictvím svých houslí.

Toto sdělení generací Josef Kučera naplňoval svojí hrou nejvyšší mírou.

Letos by se Josef Kučera dožil sedmdesáti let. Jiří Severin

**CIMBÁLOVÁ MUZIKA
VILÉMA ZAHRADNÍKA**

s primášem Jožkou Kučerou
SZK ROH v Uherském Hradišti

Třem osobnostem regionu udělil hejtman Jiří Čunek titul Mistr tradiční rukodělné výroby Zlínského kraje za dokonalé ovládání postupu a technologie tradičního řemesla a za předávání zkušeností budoucím generacím.

Ocenění získali Zuzana Hartlová, Jiří Hýža a Petr Mužík. Titul byl udělen poště. Předávání se uskutečnilo ve Slováckém muzeu v Uherském Hradišti, které je Centrem péče o tradiční lidovou kulturu kraje.

Zuzana Hartlová

Práce s hlínou, tupeská fajáns

Jako jedna z mála keramiků se zabývá do dnešních dnů výrobou

tradiční majoliky, užitkové a dekorativní keramiky. Vychází z tvarů, dekorů i barevné škály, navazující na tradici rodu Úředníčků a Hartlů, která od počátku respektovala znalost technologie přípravy hlíny, bílé polevy i dalších ustálených barev vysokého žáru. Od dětství byla v prostředí, kde se keramika vyráběla, a byla zasvěcována do technologického postupu. Roky působila

v Družstvu umělecké výroby Lidová tvorba v Tupesích, kde předávala zkušenosti a znalosti desítkám točičů a malířek, kteří dnes pracují v samostatných dílnách. Svou vlastní dílnu založila v roce 1998.

Jiří Hýža

Práce s kůží – krojová obuv

Jiří Hýža vystudoval Střední odborné učiliště obuvnické ve Zlíně, obor

obuvník, poté Střední průmyslovou školu kožařskou, obor výroba obuvi a galanterieho zboží, a tomuto oboru se věnuje po celý život. Zásadním způsobem jej ovlivnil otec Svatopluk Hýža, který od roku 1991 vlastnil a provozoval firmu SH – Svatopluk Hýža, zabývající se výrobou a opravami krojové obuvi. Naučil se vyrábět opasky ke krojům, brašny a kožené součásti krojů, poté krpce a později i čizmy, střevíce, vysoké šněrovací boty, vrápené ženské čizmy a další. Pokračovatelem řemesla bude syn Jan, který studuje na SPŠP Zlín.

Petr Mužík

Práce s perleť a kůží

Petr Mužík se narodil ve Vsetíně. Záhy se začal věnovat uměleckým řemeslům, nejdříve řezbářství. V tomto oboru čerpal především z odkazu a zkušeností své matky a svého dědečka Josefa Michalčáka. Poté se začal zabývat výrobou valašských krpčů, opasků a později přidal i výrobu perleťových kotulí – spinek. Výrobu krpčů se naučil sám z dochovaných materiálů, navázal na výrobu Petra Stoklasy z Velkých Karlovic-Lopušánek. Krpce vyrábí tradičním způsobem z jednoho kusu kůže bez moderních nástrojů. /red/

Ještě jednou k T. G. M.

V letošním roce se všechna média věnovala výročí úmrtí našeho prvního prezidenta Tomáše Garrigue Masaryka. V přemíře informací o jeho životě došlo v některých textech k několika omylům. Třeba jedny noviny napsaly, že když se mladý učeň Masaryk krátce učil kovářem, měl na něj veliký vliv kovářský mistr František Sátora. Kdo to byl?

František Sátora byl kaplanem v Čejkovicích. Pocházel z Traplic u Uherského Hradiště. Karel Čapek v Hovorech s T.G.M. chybně uvádí jako jeho rodiště Boršice u Uherského Hradiště. V Čejkovicích si velmi oblíbil malého Tomáše a poznal jeho talent. Ujal se ho, učil jej cizím jazykům, připravil ho na studium gymnázia. Finančně Tomáše dlouhodobě podporoval, přestože neměl peněz nadbytečně. Sátora byl u vě-

řících velmi oblíben. Půjčoval dětem knihy, rozdával chudým peníze, vyřizoval za věřící různé administrativní dokumenty, jednal za ně s úřady. „Ministroval jsem a kněze Sátoru jsem miloval, zdálo se mi, že Sátora je můj Pán Bůh a já jsem mu andělem,“ vzpomínal později prezident. Sátora byl vzdělaný idealista, ale poněkud hříšná nádoba. Celibát příliš nedodržoval. Měl i jiné slabosti (alkohol). Ve svých kázáních to při-

znával, říkal: „Neberte si příklad ze mě, berte si příklad z Krista.“ S církevní vrchností si Sátora moc nerozuměl a často byl překládán především do chudých farností. Masaryk nikdy na Františka Sátoru nezapomněl a finančně mu do smrti pomáhal. Později kněz Sátora odešel předčasně do důchodu a žil na Velehradě, kde v roce 1885 zemřel a je zde i pochován.

Jiří Severin

ZAMYŠLENÍ NA KONEC

Víno je umělecké dílo

Září, kdy vínečko vaří, není však jenom obdobím oslav, spíše naopak. Září je tím měsícem ve vinařově roku, kterým dřina ve vinohradě končí. Září je také tím měsícem, kdy dřina začíná. Ve vinném sklepě. Tímto časem se završuje kolotoč celoročních vinohradnických prací, rytmus je to rok co rok stejný, ale práce kolem vinohradu, vinobraní a dělání vína nejsou jen otročským

opakováním týchž činností, protože hrozny mají vždy jinou sladkost, jiné kyselinky, jinou barvu. Období vinobraní je vzrušující jako první cesta k moři, jako první láska, ovšem láska trvalá, protože vinařům nikdy nezevedne. Ta krajina se mu uzpůsobí. Krajina kvelbených sklepů, krajina lisoven, krajina starých přesů a krajina zašlých beček a rozeschlých škopků od nás čeká, že ji nenecháme opuštěnou. Vinobraní je prohrátý posel toho dobrého, co nás s vínem v nadcházejícím období čeká, protože burčák je krví vinařů. Vinobraní je tancem starých mužů, kterým zmlazuje údy i mysl.

Víno je živý organismus a obsahuje všechno, co naše tělo potřebuje k životu, víno není voda, víno není chlast, víno žije s námi, umí být také rádcem i zrádcem, vše záleží na tom, jak se k němu chováme a jak s ním umíme zacházet. Proto tvrdím, že víno se nevyrábí, ale vychovává, my také říkáme, že se dělá, od slova dělati, jakožto činnosti rukou a mozku. Proto se víno nepije, ale koštuje, nebo vychutnává, či ochutnává. Proto víno není výrobkem, ale uměleckým dílem.

text je redakčně upraven z knihy Josefa Holcmana Týden co týden

- kvalitní zatemňovací a izolační schopnosti
- chrání před povětrnostními vlivy, tlumí zvuk, zamezují úniku tepla a chrání před mrazem
- široký výběr typů, barev a dekorů lamel
- venkovní žaluzie i rolety přispívají k vyššímu zabezpečení Vašeho domova

- rámový posuvný systém AluPlus
- bezrámový posuvný systém AluFlexi
- bezrámový posuvně-otevíraný systém AluVista

již od 14 990 Kč

Naše systémy se snadno ovládají a jejich provoz je bezúdržbový.

ZLÍN, nám. Práce 1099

(v prodejní pasáži budovy tržnice)

Vzhledem k rychlému růstu naší společnosti SKD obsazujeme velké množství pozic, jako jsou:

- OPERÁTOR VSTŘIKOVACÍCH STROJŮ
- SKLADNÍK
- ELEKTROÚDRŽBÁŘ
- LOGISTIK
- INŽENÝR KVALITY
- BRIGÁDNÍČI –vhodné pro studenty, aktivní maminky na mateřské i důchodce

- motivační systém odměňování,
- dotované stravování v závodní jídelně,
- péče o Váš profesní růst a kvalifikaci,
- vynikající technické zázemí a další. ...

Strukturovaný životopis zašlete na email:
personal@skd-bojkovice.cz
nebo volejte: **+420 607 098 948**.

Více informací o nás a další volné pozice najdete také na:
www.skd-bojkovice.cz

PRACUJTE PRO ZNAČKU
která vede v automobilovém průmyslu

ZA 4 697 Kč MĚSÍČNĚ

NEJVĚTŠÍ ZAVAZADLOVÝ PROSTOR
VE SVÉ KATEGORII

MOTORY NOVÉ GENERACE

VARIABILNÍ INTERIÉR

PEUGEOT

PEUGEOT TOTAL PEUGEOT FINANCE Seznamte se s novou C2, s neporovnatelným provozem pro Peugeot 208 s výkonnými 1,7-3,2 l/100 km, 90-170 km/h. Uzávěry, příslušenství, 4.600 Kč měsíčně včetně DPH, plus jen model SW SW ACTIVE 1.2. Peugeot 106 DAX s programem PEAX, s poplatkem 1 Kč / 60 000 Kč při odjezdu 12% srovnání s ostatními vozidly. PEAX je systém finančního ulehčení, který vám umožňuje být spokojený, když chcete koupit nové vozidlo, protože můžete zaplatit až 16 měsíců s měsíčními výplatami 60 000 Kč. PEAX vám umožňuje změnit finanční podmínky a změnit a nahradit ostatní úvěry, pokud máte GAP. To je vaše výhra.

unicars.cz
Zlín - Malenovice

pátek od 13.00 do 17.00 hodin / sobota od 8.00 do 12.00 hodin

WWW.SSNO.CZ

MYSLÍ, SRDCEM, RUKAMA

Kontakt: tel : 573 380 802

email: ssno@ssno.cz

PRECIZ, s.r.o.

hledá zaměstnance na pozici:

OBRÁBĚČ CNC**Náplň práce:**

- obsluha CNC obráběcích center vybavených řídicími systémy Heidenhein, Siemens

Naše požadavky a očekávání:

- vyučení v oboru CNC obrábění a prokazatelná praxe, schopnost samostatných korekcí programu, orientace v technické dokumentaci, schopnost využívat progresivní technologie obrábění na nových 3osových, případně i 5osových strojích
- očekáváme dobrý zdravotní stav, flexibilitu, spolehlivost a ochotu pracovat v čtyřsměnném provozu

BRUSIČ**Náplň práce:**

- broušení dílů na vertikálních bruskách

Naše požadavky a očekávání:

- vyučení v oboru Brusič nebo Obráběč kovů a prokazatelná praxe, vykonávání středně náročných prací v opakované výrobě s možností kompletního zaučení, očekáváme dobrý zdravotní stav, flexibilitu, spolehlivost a ochotu pracovat ve čtyřsměnném provozu

Naše nabídka:

- u obou profesí (Obráběč CNC i Brusič) nabízíme výdělek 150-200 Kč/hod., úkolovou mzdu, 13. plat, dovolenou navíc, bonusové poukázky a pracovní oděvy včetně praní a obuvi, mzdové zvýhodnění za práci v noci a o víkendy, věcnostní program, valorizace mzdových tarifů, stravenky v hodnotě 105 Kč/den a **nástupní bonus 20.000 - 50.000 Kč** pro kvalifikované pracovníky s praxí dle splnění podmínek

Místo výkonu práce: Napajedla**Kontaktní osoba:** Vlasta Motalová, e-mail: motalova@preciz.cz, tel.: +420 577 113 056**www.preciz.cz****OKENTĚS**
pro řemesla a obchod**NOVĚ dárky za nákup TTK a illbruck****Kování pro dveře a obložky CEMOM**
*moatti***VELKOOBCHOD****Těsnící prvky****SILLEN** **PRIMO**

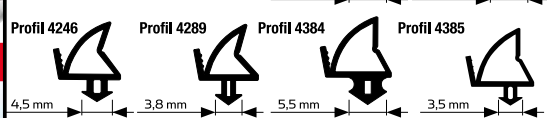
B2 3967

TRELEBORG
ENGINEERING SYSTEMS

D profil TLT

LINEAR
grouphomesafe
samolepící**padací prahy****EM SoundProof**

51dB

Planet HSOKENTĚS spol. s r. o., sídlo - Hemy 920
Krásno nad Bečvou, 757 01 Valašské Meziříčí
tel.: 571 751 571 gsm: 777 777 999**VELKOOBCHOD, ceny bez DPH, řada novinek na www.okentes.cz**regulace ve
3. směrechESTETIC 80/A
pravolevý
univerzální skrytý
pant 90 kg
na 3 závěsy
při dveřích
šíře 80 cm**TĚSNĚNÍ PRO RENOVACI STARÝCH PLASTOVÝCH OKEN A DVEŘÍ**Okna se speciálním těsněním z velmi kvalitního **Silikonu**

- 6 profilů, 4 šíře kotvičky umožní renovaci řady uvedených starších systémů
- uvedený vzorník s možností odzkoušení usnadní výběr konkrétního typu profilu
- plná spokojenost je podmíněna seřízením oken, dveří proto je **Vzorník určen pracovníkům z oblasti servisu, renovace, montáže a výroby oken a dveří**

Samolepící těsnící EPDM L profily pro renovaci dveří

L1 pro malou spáru 3 mm L2 pro střední spáru 5 mm L3 pro velkou spáru 7 mm

Správná montáž oken se systémem i3**illbruck** making it perfect. -10°C i3

- Brno
- Praha
- Žilina

Výrazné slevy pro firmy**Největší výstava Salvadora Dalího je ve Zlíně****Téměř tři sta originálů nejsvráznějšího a nejkontroverznějšího představitele surrealismu Salvadora Dalího představuje výstava, která se koná ve Filmovém uzlu ve Zlíně.**

Grafické listy, sochy, tapiserie, porcelán, keramika, a dokonce i flakóny reprezentují průřez celoživotní

tvorbou autora. V takovém rozsahu a zároveň záběru výtvarných technik Dalího tvorba v Česku ještě ni-

kdy prezentována nebyla. Producentem je společnost Artrium Zlín. „Organizátoři využili celé expoziční třetí patro včetně přilehlých místností. A k tomu historický kinosál, ve kterém se poprvé promítaly filmy jako Cesta do pravěku nebo Vynález zkázy. Škoda, že se tu Dalí nemohl osobně potkat třeba právě s Karlem Zemanem, určitě by si ve světě fantazie rozuměli,“ konstatoval ředitel

Filmového uzlu Zlín Lukáš Sušila. Veřejnost se může těšit na Dalího nejslavnější díla, jako je litografie Madonna of Port Lligat, Tábor krále Marca nebo ještě slavnější grafický tisk slona s extrémně dlouhými nohama nesoucího egyptský obelisk Pokušení sv. Antonína. Pozornost přitáhne také celý cyklus ilustrací k dílu Danta Alighieriho Božská komedie. /tz/

Vydavatel: HEXA.CZ s.r.o.; Registrace MK ČR E 21664 | Vychází v nákladu 248 000 ks jednou měsíčně. Distribuce do všech domovních schránek ve Zlínském kraji. Neprodejné. | Redakce: Vavrečkova 5262, Zlín, tel.: 577 271 206, e-mail: redakce@oknodokraje.cz | Redakční rada: Mgr. Miroslav Kašný – předseda, Mgr. Jiří Severin, PhDr. Dana Daňová, Mgr. Renata Janečková, Ing. Andrea Kadlčíková, Ing. Petr Kedra, David Grác, Mgr. Jaroslav Janečka, Šárka Šarmanová, Ing. František Filouš | Fotograf: Jiří Balát | Zlom: Věra Čadová | Inzerce: Ing. Jana Nováková – 774 438 700, Martina Hofrová – 776 542 474, Pavel Zapletal – 777 708 489, Eva Křeková – 775 661 729 | Distribuce: Česká pošta, s.p. | Vydavatel nenese odpovědnost za obsah inzerce. Inzertní strany: 2, 13, 15, 16. Pokud tiskovinu nedostáváte do poštovní schránky, informujte nás na tel. 577 271 206.

inzerce

bratři**EBENOVÉ**
1.12. s kapelou
KONGRESOVÉ CENTRUM ZLÍN**ONDŘEJ HAVELKA**
a jeho Melody Makers**20.12.** UHERSKÉ
KLUB KULTURY HRADIŠTĚ

srdečně zve na koncerty

vstupenky v prodeji v síti Ticketportal

VOJTĚCH DYK & B-SIDE BAND

12. 12. 2017 KONGRESOVÉ CENTRUM ZLÍN

ČECHOMOR - vánoční koncert
za doprovodu Prague Cello Quartet

20. 12. 2017 KONGRESOVÉ CENTRUM ZLÍN

vánoční koncert HRADIŠTAN
a Janáčkova filharmonie Ostrava

22. 12. 2017 KONGRESOVÉ CENTRUM ZLÍN

HOLEŠOVSKÁ REGATA 201822. - 23. 6. 2018 ZÁMEK HOLEŠOV
předprodej vstupenek od 1. prosince!**www.velryba.cz**

Agentura velryba

Vyrábíme vstřikovací formy a jsme dodavatelem plastových dílů do všech interiérů evropských automobilů.

SMĚNOVÁ TECHNICKÁ KONTROLA

- ▶ třísměnný provoz
- ▶ vstupní, mezioperační a výstupní kontrola plastových dílů

OBSLUHA VSTŘIKOLISU

- ▶ ochota pracovat v třísměnném provozu
- ▶ práce je vhodná pro ženy, pracoviště v centru Zlína
- ▶ mzda až 106 Kč/hod. + nadstandardní příspěvek na stravování, odměna za docházku, 2x ročně mimořádné odměny, 5 týdnů dovolené

MECHANIK VSTŘIKOVACÍCH FOREM

- ▶ jednosměnný provoz, požadujeme strojní vzdělání

KONFORM – Plastic, s.r.o., 46. budova, Šedesátá 5576, 760 01 Zlín
personální oddělení, mob. 778 751 348, e-mail: chludova@konform-zlin.cz

ČESKÝ VÝROBCE OKEN A DVEŘÍ

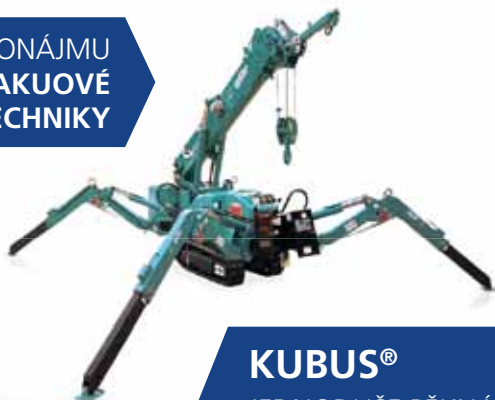
MONTPLAST

PVC & HLINÍKOVÉ OKENNÍ SYSTÉMY

U OLŠAVY 2541, UHERSKÝ BROD, TEL.: 572 635 969

NABÍDKA PRONÁJMU ZVEDACÍ A VAKUOVÉ TECHNIKY

MAEDA MC
285-2 CRME

KUBUS®
JEDNODUŠE PĚKNÁ
OKNA

- ✓ ŠPIČKOVÁ KVALITA
- ✓ JEDNODUCHOST
- ✓ ELEGANCE
- ✓ MODERNÍ DESIGN
- ✓ JEDINEČNÝ POVRCH
- ✓ ŠIROKÝ VÝBĚR VARIANT

www.oknamontplast.cz

Perfektní lokalita

klidné místo, přitom v centru města

Ideální velikosti

byty 1+KK až 4+KK, balkóny, terasy, lofty

Atraktivní ceny

ceny bytů od 1.300.000 Kč

Všemi směry blízko

veškerá občanská vybavenost - ZŠ, MŠ, pošta, ...
skvělá dostupnost - dálnice, BUS, VLAK, MHD
vždy jen pár minut daleko

!!!
PŘEDPRODEJ
ZAHÁJEN
25.9.2017

INVESTUJTE BYDLETE

NEZÁVAZNÁ POPTÁVKA
+420604370894

KOMERČNÍ PROSTORY K PRODEJI NEBO PRONÁJMU

Funkční využití

prodejna s velkou výlohou do ulice
obchody a služby, kanceláře
školící středisko, ordinace, ...

www.byty-malenovice.cz

PRÁCE S VŮNÍ KÁVY

Výrobní závod Jacobs Douwe Egberts ve Valašském Meziříčí se úspěšně rozvíjí a nabídne řadu nových pracovních příležitostí

Již přes sto let se specializujeme na výrobu kávy. Nyní jsme významně posílili naši pozici v rámci celoevropské výrobní sítě společnosti Jacobs Douwe Egberts, předního světového výrobce kávových produktů a čaje. Pochutnat si můžete na naší kávě značky Jacobs, L'or, Douwe Egberts nebo Tassimo.

Díky navyšování výrobních kapacit otevírá továrna řadu nových pracovních pozic.

Naším zaměstnancům nabízíme vedle zajímavého mzdového ohodnocení také řadu zaměstnaneckých výhod.

Chcete-li se stát součástí našeho týmu, napište nám na e-mailovou adresu Aneta.Cigankova@JDECoffee.com nebo zavolejte na 734 422 272.

Informace o nás najdete také na www.jacobsdouweegberts.com.
Pište, volejte, rádi Vám zodpovíme jakékoli dotazy.

Gemini

OČNÍ KLINIKA

**ŽIVOT BEZ
BRÝLÍ A ČOČEK**

**LASEROVÁ OPERACE
8 500 Kč**

810 999 999 **www.gemini.cz**

Akce platí do 30. 11. 2017.
Předoperační vyšetření a záruka v ceně!

ASOCIACE SOUKROMÝCH
ZDRAVOTNICKÝCH ZÁŘÍZENÍ
ZLÍNSKÉHO KRAJE

**NEJVYŠŠÍ KVALITA!
NEJŠIRŠÍ VÝBĚR!
NEJLEPŠÍ CENY!**

BRILAS
snubní prsteny

**UŽIJTE SI NA NAŠICH PRODEJNÁCH
VÝBĚR V KLIDU, POHODĚ A SOUKROMÍ**

Omrkněte na www.brilas.cz a za internetové ceny
si přijďte vybrat na naši pobočku:

Zlín: BRILAS, Tečovská 1052, Zlín-Malenovice / tel.: 777 44 11 44

www.brilas.cz

Vyškov: BRILAS-Salon Vivien, Husova 2 (budova
České spořitelny 2.patro) / tel.: 773 318 667

Brno: BRILAS, Traťová 653/3 / tel.: 774 735 949

Vit[®]
café

Autorizovaný prodejce
kávovarů **Delonghi**
a švýcarské značky **Jura**.
Nabízíme předvedení
přístroje, postup při vý-
robě kávových nápojů
a jejich ochutnávku.
Každý kávovar je při
prodeji spuštěn a seří-
zen dle specifických
požadavků zákazníka.
U nás najdete bohatý
výběr zrnkových i mle-
tých káv světových
značek (přes 40 druhů).

Vit[®]
café

• Káva
• Kávovary
• Servis
ul. Březnická
5566 • Zlín
tel. 571895201

www.vitcafe.cz

*Káva
pro sladký život.*

**LÁZNĚ
LUHAČOVICE**

**FIRST
MINUTE**
až 20%

**POBYTY
2018**

www.LazneLuhacovice.cz

